

Європейський досвід поводження з відходами у контексті переходу до циркулярної економіки

Кузнєцова О. О., Барановський М. М., Корнієнко І. М., Ястремська Л. С.
Національний авіаційний університет, Київ

На сьогодні Європейський Союз (ЄС) є одним зі світових лідерів у боротьбі зі зміною клімату, викликаною забрудненням навколишнього середовища. В ЄС планують досягти кліматичної нейтральності до 2050 року. Для досягнення цієї цілі необхідно здійснювати поступовий перехід від лінійної економічної моделі до циркулярної економіки. Побудова циркулярної економіки неможлива без вирішення проблеми накопичення відходів.

Загальні принципи поводження з відходами викладені в Директиві 2008/98/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 19 листопада 2008 року про відходи та скасування певних Директив [1]. В цьому документі окреслюється ієрархія поводження з відходами, при цьому найвищий пріоритет надається запобіганню утворення відходів, а видаленню відходів віддається найнижчий пріоритет. У 2018 році до цієї Директиви було внесено зміни, які відображені в Директиві (ЄС) 2018/851. Питання, пов'язані з вимогами до упаковки та поводження з відходами упаковки, регулюються Директивою 94/62/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 20 грудня 1994 року [2]. Ця Директива неодноразово переглядалася. Остання редакція була прийнята в 2018 році, в якій встановлено цільовий показник, згідно з яким до 2025 року мінімум 65% відходів упаковки мають бути перероблені. Крім того, до 2030 року планується збільшити цей показник до 70%.

Вдосконалення нормативно-правової бази ЄС у сфері поводження з відходами призвело до позитивних результатів. Наприклад, у 2020 році вражаючи 64% відходів упаковки піддалися переробці. Разом з тим в країнах-членах ЄС акцентується увага на проблемі переробки пластикових відходів. Незважаючи на зусилля, спрямовані на підвищення рівня рециклінгу пластикових матеріалів, у 2020 році в ЄС лише 14% пластикових відходів було перероблено всередині країни, а решта відходів спалювалася з отриманням енергії, видалялася на полігонах, або експортувалася. У пошуках вирішення цієї проблеми в ЄС приділяють увагу розробці технологій отримання біорозкладних пластикових матеріалів та пластику, що придатний до компостування.

Процес оновлення законодавства ЄС щодо поводження з відходами, зокрема відходами упаковки, триває. 30 листопада 2022 року Європейська комісія опублікувала пропозицію щодо нового Регламенту щодо вимог до упаковки та поводження з відходами упаковки [3] для вирішення проблеми зростаючої кількості відходів упаковки, низького рівня рециклінгу окремих матеріалів упаковки, повторного використання упаковки тощо. В опублікованому документі особливий акцент робиться на підвищенні рівнів переробки відходів упаковки та ширшому застосуванні біорозкладного пластику.

Список використаних джерел

1. EU (2008). Directive 2008/98/EC of the European Parliament and of the Council of 19 November 2008 on waste and repealing certain Directives. OJ L 312, 22.11.2008, P. 3–30.
2. EU (1994). European Parliament and the Council of the European Union (1994). European Parliament and Council Directive 94/62/EC of 20 December 1994 on Packaging and Packaging Waste. Official Journal of the European Communities. OJ L 365, 31.12.1994, P. 10–23.
3. European Commission (2022). Proposal for a Regulation of the European Parliament and of the Council on packaging and packaging waste, amending Regulation (EU) 2019/1020 and Directive (EU) 2019/904, and repealing Directive 94/62/EC.

Co-funded by
the European Union

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or European Education and Culture Executive Agency. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.